HOW TO #5

Samen innoveren: Hoe zit het met het juridisch kader en het intellectueel eigendom?

ProRail stimuleert innovatie en vernieuwing. Daarbij zoeken we altijd de samenwerking op met externe partijen. De meeste innovaties ontwikkelen we dan ook niet zelf, maar samen met kennispartners en marktpartijen. ProRail wil de samenwerking met de markt zoveel mogelijk bevorderen. Daarbij moeten we ons houden aan bepaalde regels. Bijvoorbeeld rond het juridische kader waarbinnen u met ons kunt samenwerken? En rond het intellectueel eigendom, als u samen met ProRail innoveert? Daarover gaat deze 'How to'.

Het kader waarbinnen ProRail innovatieve samenwerking met marktpartijen kan stimuleren, wordt bepaald door regels voor aanbesteding, mededinging en staatssteun. De aanbestedingswet heeft vier belangrijke pijlers waar wij ons aan houden:

1. **Non-discriminatie:**
   bij het verstrekken van opdrachten mogen wij geen onderscheid naar nationaliteit maken.

2. **Gelijke behandeling:**
   bij een aanbesteding mogen discriminerende factoren – waardoor de één meer kansen krijgt dan de ander – geen rol spelen. Iedereen moet objectief en op dezelfde wijze behandeld worden. En iedereen moet dezelfde informatie krijgen.

3. **Transparantie:**
   bij een aanbesteding moet vooraf – met een leesbare beschrijving – voor iedereen duidelijk zijn wat er precies verwacht wordt. En op welke manier de inschrijvingen beoordeeld worden. Beslissingen moeten duidelijk worden gemotiveerd.

4. **Proportionaliteit:**
   Technische specificaties, uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen, selectie- en gunningscriteria moeten relevant zijn en in verhouding staan tot het soort en de grootte van de opdracht.

Binnen de aanbestedingswetgeving zijn er veel mogelijkheden om met marktpartijen de innoveren. Die mogelijkheden zet ProRail actief in. Daarbij maken we gebruik van de processen die omschreven zijn in de 'innovatiekoffer' van PIANOo, het Expertisecentrum Aanbesteden. PIANOo helpt overheden bij inkoop van innovatie. De 'innovatiekoffer' beschrijft de verschillende manieren waarmee de overheid innovatie kan inkopen. Hier leest u er meer over.

Hoe zit het met het intellectueel eigendom als u samen met ons innoveert?
We hanteren een aantal uitgangspunten rond intellectueel eigendom als u samen met ons innoveert. Dit zijn de belangrijkste:

– Gaan wij een samenwerking aan, dan maken we altijd samen afspraken op maat over intellectueel eigendom zodat hier geen onduidelijkheid over bestaat tijdens en na de samenwerking.

- Bij de meeste trajecten die zijn beschreven in de How to's – zoals bij innovatietesten – blijft het intellectuele eigendom bij de leverancier of marktpartij.
- Het komt niet vaak voor, maar wanneer wij wel (mee) betalen voor een ontwikkeling is het uitgangspunt dat wij (gezamenlijk) de rechten verkrijgen. Van intellectueel eigendom kunnen wij afzien, waarbij wij dan een gebruiksrecht (licentie) accepteren. Dat is voor marktpartijen interessant wanneer de innovatie ook binnen andere sectoren of andere landen toepasbaar is.
- Intellectueel eigendom dat al is vastgelegd vóór de start van een project, blijft bij de leverancier. Maar wij verwachten wellicht wél dat we een gebruiksrecht krijgen als dat noodzakelijk is om de innovatie verder toe te passen.
- Ontwikkelt u een product of systeem? Dan bent u zelf verantwoordelijk voor het vastleggen en beschermen van het intellectueel eigendom.

Voor vragen hierover kunt u altijd bij ons terecht, via innovatie@prorail.nl